

Heemkundevereniging

“DE HEERLIJKHEID HERLAAR”

SECRETARIAAT: THEERESTRAAT 42, 5271 GD SINT-MICHIELSGESTEL

TEL: (073) 551 49 12 BANKREKENINGNR.: 13.36.98.742

INFO@DEHEERLIJKHEIDHERLAAR.NL WWW.DEHEERLIJKHEIDHERLAAR.NL

Nieuwsbrief

april 2012

dinsdag 17 april lezing Zuid-Willemsvaart

1. Terugblik Lezing over de Dommel

op 19 maart j.l. hield mw. Nel Schriks een zeer geslaagde lezing over „onze“ rivier de Dommel. Haar schitterende diaprojectie werd door ruim 75 personen bijgewoond.

2. **Let op: de volgende lezing is op een dinsdag: 17 april a.s.:**

Zuid-Willemsvaart, moeder van alle kanalen in Oost-Brabant

Op dinsdag 17 april a.s. hebben we weer een bijzondere lezing: Cees Verhagen spreekt over de Zuid-Willemsvaart. In deze lezing komen veel aspecten aan de orde, zoals de gravers, de bouwers, de vele alternatieve plannen en het geruzie met België over het Maaswater.

De lange voorgeschiedenis, waarin de rivieren de Maas, de Dommel, de Aa, de Dieze en het Grand Canal du Nord (aangelegd door Napoleon) een rol hebben gespeeld zal besproken worden en waarom het kanaal op de plek kwam te liggen waar het nu ligt.

Het 120 km lange kanaal met 21 sluizen is door ca. 7000 arbeiders met de hand, schop, kruiwagens en manden, in ongeveer vier jaar gegraven is. De gravers kwamen meestal niet uit de directe omgeving. Zij kwamen vaak in groepen, soms met hun vrouwen en kinderen, uit Wallonië, Drenthe en Holland naar dit grote werk. Om zoveel mogelijk overlast te vermijden en besmetting van eventuele ontstane besmettelijke ziekten te voorkomen werden zij in kampementen ondergebracht.

De meeste dorpen waren niet blij met de komst van het kanaal en waren niet gewend aan de vele vreemde werklui. Hier en daar ontstonden dan ook wel sociale problemen. Pastoors preekten hel en verdoemenis over dit “wilde volk”. Speciale aandacht krijgen de gravers en scheepsjagers, deze laatste ook wel togers of teugelers genoemd. Zij trokken met hun paarden meer dan 100 jaar de schepen door het kanaal. Arme schippers lieten hun vrouw en/of kinderen het schip trekken.

Plaats: De Huif, Hortensiastraat 2, aanvang 20.00 uur, zaal open om 19.30 u.